

Dokumenterat förtryck

Jordbrodistriktet avslår STIL:s entreprenaderbjudande

Det finns en del tjänstemän och kommunalpolitiker som genast uppfattar att STIL-lösningen är Columbi ägg för de problem som den kommunala hemtjänsten har idag i de flesta kommunerna. Låt brukarna bestämma, låt de avlasta kommunernas ansträngda personalresurser. Då får brukarna en mycket bättre kvalitet på sin service, kommunerna sparar pengar och alla inblandade vinner.

Men inte alla kommunala tjänstemän och politiker har förmågan att låta sig styras av sunt förnuft. Många är kvar i ett inproduktivt prestige- och revirtänkande. Framför allt har man svårt att se oss som självständiga, kapabla människor som kan fatta beslut för sitt eget bästa. Man vill hellre se oss som hjälplösa skyddslingar som är avhängiga av tjänstemännens "omsorg". Att man därmed omyndigförklarar vuxna människor är man inte medveten om. Istället anförs ofta solidaritet som motivering som ska betyda att alla ska ha det lika. Med "alla" avses dock enbart de som är beroende av de kommunala tjänsterna. Jämförelsen sträcker sig inte till de övriga kommuninnevånarna.

STIL har fått ett tjänsteutlåtande från Jordbro socialdistrikt i Haninge. Detta dokument avspeglar på ett enastående rakt sätt det förmynderi och det människoförakt som frodas i offentliga monopollösningar där enskilda tjänstemän får en ohygglig makt över våra liv. Detta är ett historiskt dokument. Framtida generationer kommer inte att förstå hur ett samhälle som bekände sig till ideal som demokrati och humanism kunde komma på sådana villovägar.

I bilagan återger vi hela dokumentet. Här följer några kommentarer.

Låsta resurser? Kan tjänstemännen inte räkna?

Jordbros socialförvaltning sparar genom att anlita STIL. Socialförvaltningen själv bedömer sin personalkostnad per arbetad timme till 119 kr.

Men löner till hemvårdsbiträdena utgör inte hela kommunens kostnader för hemtjänsten. Hur är det med frånvarokostnaderna, kostnaderna för vikarier, rekrytering av ny personal, annonsering, introduktion och utbildning, för dubbelbemanning och minskad produktivitet under introduktionsperioden? Finns det inga lokalkostnader i Jordbro med hyror, utrustning, drift- och materialkostnader, löneassistenter och övrig internservice samt städning? Enligt Personalekonomiska institutet, Företagsekonomiska institutionen, Stockholms universitet brukar man beräkna dessa personalkringkostnader till 30-50% beroende av förvaltningens storlek. Även om vi tar en så låg siffra som 30%, så blir påslaget 35 kr/tim. (30% av 119 kr)

Det kostar socialförvaltningen alltså 154 kr/tim att sysselsätta ett hemvårdsbiträde för en timme. Men är den här summan jämförbar med den timkostnad som STIL tar betalt? Nej, eftersom STIL tar betalt per timme som utförs hos brukaren. I kommunens hemtjänst däremot betalar man vårdbiträdena även för den tid som går åt för utbildning, sammanträden och framför allt gångtiden mellan de olika brukarna. Ritva Gough på Arbetslivscentrum har i en studie räknat ut att minst 30% av hemvårdsbiträdenas arbetstid går till sådant. Därmed räcker de ovan framräknade 154 kr inte för en hel timmes arbete utan endast för 40 minuters arbete. Timkostnaden blir således drygt 231 kr/tim.

Det är tveksamt om det ingår tillägg för obekvämt arbetstid i detta belopp. OB-tillägg varierar mellan 13 kr och 58 kr/tim. STIL-medlemmar i snitt har ca 60% av sina timmar på OB-tid. Därmed skulle bruttotimkostnaden ökar med minst 20 kr/tim till minst 251 kr/tim.

Dessutom borde man här ta med kostnaden för den extra tjänst som socialförvaltningen enligt egen uppgift skulle behöva, om STIL-medlemmarna i Jordbro skulle vara tvungna att återvända till kommunens hemtjänst. Kostnaden för en heltidstjänst inkl arbetsgivaravgift beräknas här till 210 000 kr/år. STIL-medlemmarna i Jordbro har tillsammans 9 752 tim/år. Om Jordbro inte längre anlitar STIL, så måste kostnaderna för denna tjänst läggas på de övriga bruttolönekostnaderna. Uträknat per timme blir det 21 kr (210 000 kr/9 752 tim).

Jordbro sparar alltså minst 111 kr för varje timme man anlitar STIL för (272 kr - 161 kr). Med hjälp av de 3 nuvarande STIL-medlemmarna sparar Jordbro-distriktet sammanlagt 1,08 milj kronor om året (9 752 tim x 111 kr). Med dessa 1,08 milj kr kan distriktet förbättra servicen för de andra brukarna som finns kvar i den kommunala hemtjänsten.

En prioriterad grupp

En nackdel i socialförvaltningens ögon är att STIL-medlemmarna har en mycket bättre kvalitet på sin assistans än kunderna av den kommunala hemtjänsten i Jordbro. STIL-medlemmarna arbetar ju också för bättre kvalitet. De har genomgått en arbetsledarkurs, de har tagit ansvar över annonsering, rekrytering, schemaläggning och anvisning av sina assistenter. Allt detta arbete gör de ideellt. Ska man se detta arbete och den resulterande bättre kvaliteten som en nackdel? Vad har hänt med socialtjänstlagens intentioner om aktivering och hjälp till självhjälp? Socialförvaltningen i Jordbro vill tydligen hellre se oss som passiva mottagare av sina tjänster.

Storebror ser dig

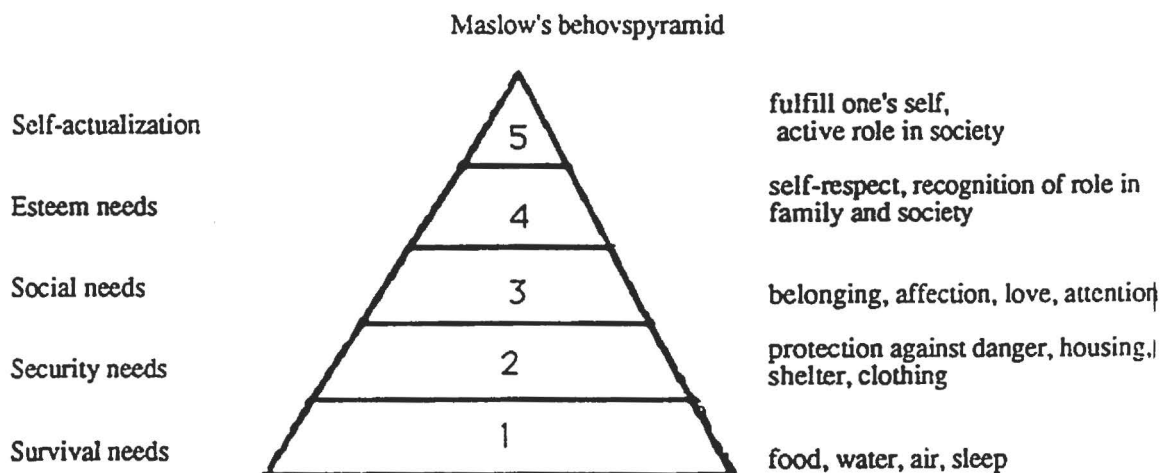
Jordbrodistriktet tycker att det är en nackdel att man inte kan kontrollera att STIL-medlemmarna använder sin tid enligt kommunens riktlinjer. Finns det liknande ambitioner hos Jordbro socialförvaltning att kontrollera övriga medborgares tidsanvändning?

STIL - önskedrömmen

Att STIL är önskedrömmen för alla människor som har funktionsnedsättningar uppförs under rubriken "nackdelar". Om detta positiva omdöme betraktas som nackdel, hur djävlig måste en lösning då vara för att vara en fördel?

Vad består livet av?

Vid personalbrist - och när härskar inte personalbrist? - "får alla hjälp med de nödvändiga basbehoven, påklädning, mat och toalettbesök. Städning och hygien blir eftersatta." Jordbros socialförvaltning tillhandahåller det absoluta minimum av behovstillfredsställande för sina medborgare med funktionshinder och behov av personlig assistans. Som en jämförelse återger vi här hur den välkände amerikanska psykologen Abraham Maslow definierar människans behov.

Jordbrodistriktet ger assistans enbart i livsuppehållande syfte. Utan personlig assistans kan många av oss inte ta sig ur sina bostäder, är dömda till ett liv i husarrest. Hur ska man då kunna utbilda sig, skaffa ett arbete, känna sig delaktig i samhället? Hur ska jag uppnå självrespekt när kommunen gör mig beroende av mina anhöriga så att jag upplever mig som en belastning för dem? Hur kan jag känna mig nyttig när jag inte får bidra? Självförverkligandet förblir en dröm framför TV:n.

Här har vi en grupp människor som anmodas leva ett basliv, reducerade till en tillvaro som består av mat, toalettbesök och påklädning. Våra fångar i kriminalvårdsanstalterna har det betydligt bättre. Detta i ett av de rikaste samhällen på jorden. Detta i en kommun där socialdemokraterna med vänsterpartiet har majoritet i socialnämnden.

Adolf Ratzka
STIL